

Nội dung bài viết

1. [Bài 1 \(trang 34 sgk Tin học lớp 8\):](#)
2. [Bài 2 \(trang 35 sgk Tin học lớp 8\):](#)

Bài 1 (trang 34 sgk Tin học lớp 8):

Viết chương trình Pascal có khai báo và sử dụng biến

Bài toán: Một cửa hàng cung cấp dịch vụ bán hàng thanh toán tại nhà. Khách hàng chỉ cần đăng kí số lượng mặt hàng cần mua, nhân viên cửa hàng sẽ trả hàng và nhận tiền thanh toán tại nhà khác hàng. Ngoài giá trị hàng hóa, khách hàng còn phải trả thêm phí dịch vụ. Hãy viết chương trình Pascal để tính tiền thanh toán trong trường hợp khách hàng chỉ mua một mặt hàng duy nhất.

Gợi ý: Công thức cần tính

Tiền thanh toán = Đơn giá x Số lượng + Phí dịch vụ

- a. Khởi động Pascal. Gõ chương trình sau và tìm hiểu ý nghĩa từng câu lệnh
- b. Lưu chương trình với tên TINHTIEN.PAS. Dịch và chỉnh sửa lỗi nếu có.
- c. Chạy chương trình với các bộ dữ liệu (đơn giá và số lượng) như sau (1000,20), (3500,200), (18500,123). Kiểm tra tính đúng của các kết quả in ra..
- d. Chạy chương trình với bộ dữ liệu (1,35000). Quan sát kết quả nhận được hãy thử đoán lí do tại sao chương trình cho kết quả sai.

Trả lời:

- a. Chương trình và ghi chú

```

Free Pascal IDE
File Edit Search Run Compile Debug Tools Options Window Help
[ ] TINHTIEN.pas
program Tinh_tien; //Ten chương trình
uses crt; //Khai báo thư viện crt
var
    soluong: integer; //Khai báo biến số lượng thuộc kiểu dữ liệu số nguyên
    dongia, thanhtien: real; // Khai báo biến đơn giá, thành tiền kiểu dữ liệu số thực
    thongbao: string; //Khai báo biến thông báo kiểu dữ liệu xâu
const
    phi=10000; //Khai báo hằng phi=10000
begin
    clrscr; //Xóa màn hình
    thongbao:='Tổng số tiền phải thanh toán: '; //Dùng biến thông báo để in ra dòng lệnh
    {Nhập đơn giá và số lượng hàng} //Một ghi chú giải thích
    write('Đơn giá=');readln(dongia); //Nhập đơn giá
    write('Số lượng=');readln(soluong); // Nhập số lượng
    thanhtien:=soluong*dongia+phi; // Tính thanhtien=soluong*dongia+phi
    (*In ra số tiền cần phải trả*) // Một ghi chú giải thích
    writeln(thongbao,thanhtien:10:2); // In ra số tiền cần phải trả
    readln;
end.
    
```

b. Tên chương trình:

```

[ ] TINHTIEN.pas
program Tinh_tien; //Ten chương trình
    
```

c. Kết quả

<pre> Free Pascal IDE Đơn giá=1000 Số lượng=20 Tổng số tiền phải thanh toán: 30000.00 </pre>	<pre> Free Pascal IDE Đơn giá=3500 Số lượng=200 Tổng số tiền phải thanh toán: 710000.00 </pre>
--	--

```

Free Pascal IDE
Đơn giá=18500
Số lượng=123
Tổng số tiền phải thanh toán:2285500.00
    
```

d. Kết quả.

- Chương trình bị sai là do soluong thuộc kiểu dữ liệu integer chỉ đến giới hạn 32768 < 35000 nên bị lỗi. Muốn sửa chương trình cho đúng ta cần phải cho biến soluong thuộc kiểu dữ liệu longint.

Bài 2 (trang 35 sgk Tin học lớp 8):

Thử viết chương trình nhập số nguyên X và Y rồi in ra giá trị ra màn hình. Sau đó hoán đổi các giá trị của X và Y rồi lại in ra màn hình.

Trả lời: